

Siedem groszy

WIADOMOŚCI ZE SWIATA-NAJCIEKAWSZE PROCESY SENSACYJNA POWIEŚĆ

dziennik ilustrowany dla wszystkich o wszystkim

Zagłębie w objęciach nędzy...

Młeki powolnego konania bezrobotnych rodzin

(REPORTAŻ WLASNY „SIEDMIU GROSZY“)

„Mieszkanie” w centrum Sosnowca, w którym od pół roku przebywa rodzina bezrobotnego Wójcika, składająca się z pięciu osób.

Sosnowiec, 29 stycznia.

W całej Polsce szalejący kryzys zbiera swe straszliwe żniwo. Do ośrodków najbardziej dotkniętych kryzysem należy Zagłębie Dąbrowskie, w którym ciągle redukcje zarobków i dni pracy wytworzyły sytuację pełną bezgranicznej rozpacz tysięcy ludzi, daremnie poszukujących zarobku i chleba. Oderwani

od warsztatów, w których spędzili wiele pracowitych lat swego życia, wystają oni przed biurami pośrednictwa pracy i przed magistratami, jakby żywe posagi niedoli.

Są to ziarna ludzkiego życia, pławiące się w nędzy, w ciemnych i zimnych norach, tak nęce promień słońca i kawałek chleba...

Nora w centrum miasta

Sosnowiec! Miasto!

Jakże wielkiem wydaje się ono w porównaniu z zapadłą wsią. Puls życia, wyniosłe, nowopowstałe gmachy, błące w oczy lśniącym przepychem frontonów. A druga strona medalu?

Samochód mój zatrzymuje się obok teatru. Między teatrem a Targowicą trzody chlewnej, a więc w samym prawie centrum miasta, znajduje się w ziemi nora. Bokami jej są stare jakieś fundamenty. Reszta sklejona z drzewa. W norze tej o powierzchni 2 mtr. kw. „mieszka” rodzina, składająca się z 5 osób: 50-letni Teofil Wójcik z żoną i trojgiem dzieci w wieku 10, 11 i 8 lat. W kącie na starym kuferku siedzi bosa chłopczyna. Na jedynym łóżku, jakie się w tej norze znajduje, leży chora dziewczynka.

— Co jej jest? — rzucam pytanie.

— Nie wiem — odpowiada Wójcikowa, bo nie mam 20 groszy na kartkę do lekarza magistrackiego, a bez kartki lekarz nie przyjedzie.

— Dawno już tutaj mieszkacie?

— A już pół roku, jak nas wyeksmitowali z mieszkania. Chcieli nam dać mieszkanie w domu noclegowym, ale tylko na noc. Rano wyrzucają na dwór. A ja przecież mam dzieci, które chodzą do szkoły, trza je oprać, trza im coś ciepłego ugotować, to gdzie to zrobić? — mówi z płaczem stara kobieta.

Płacząc, opowiada ona dalej, jak żyją, walcząc z nędzą. Kobieta nanosi żydom wody i zarobi parę groszy, ojciec rodziny przywlecze na plecach węgiel z biedaszybów, żeby było czem palić. Zadużo mają, aby mogli od razu umrzeć z głodu, zamało, aby żyć, więc konają pomalu z nieziszczalnym dotąd marzeniem o dostaniu stróżostwa w jakimś domu.

— Staście no, ojczulku, przed waszą kłitką, to was sfotografujemy — zwracam się do Wójcika.

— E tam! Ja na chleb nie mam, a na fotografie mam wydawać pieniądze!

Wreszcie jednak, schowawszy otrzymaną odemnie monetę, godzi się.

— Czy wy tu tak zawsze siedzicie, matulu — pytam jedną z nich, pojąca dziecko jakąś lura, czarna, jak ludzka dola.

— Codziennie, panie. Siedzimy tu do-

póki nie zamkają magistratu. Potem nas wyrzucają, więc chodzimy po prośbie. Jak zbieram 15 groszy, to idę do kuchni na ulicę Kollataja i ziem talerz zupy i kawałek chleba, a jak nie, to z dzieckiem suchy chleb.

— A w nocy?

— O siódmej wieczorem idziemy spać do domu noclegowego. Rano wyrzucają stamtąd, to znów tu przychodzimy. I tak ciągle.

Człowiek nieznany

Drugim takim przytułkiem jest dworzec, ale stamtąd policja przepędza tych nieszczęśliwców. Stałym lokatorem dworca jest pewien głuchoniemy staruszek, o którym nikt nie wie, ani jak się nazywa, ani skąd pochodzi. Nie ma on żadnych dokumentów. O każdej porze dnia i nocy można go spotkać w bufecie III klasy. Jest on typem bardzo popularnym wśród nocnych gości bufetu, którzy dają mu od czasu do czasu kilka groszy. I tak jakoś żyje nędznie, ale jest zawsze uśmiechnięty, zawsze wesoły. Przyszyczał się i dobrze mu.

„Zamożniejsi” biedacy stawiają sobie na peryferiach miasta drewniane kłitki z różnych starych skrzyń i mieszkają w nich. Jedną z większych takich „kolonji” jest ul. Kamienna za hutą „Katarzyna”. Domki niezdarne, krzywe, przez których ściany wieje wiatr, wylac i świszcząc.

Człowiek przywołuje na pomoc wszystkie zmysły i stara się napróżno zgłębić tajemnice, jak i z czego nędzarze Zagłębia żyją? Chyba tylko z... przyzwyczajenia. Puste garnki w izbach, wystygłe piece, stare graty — oto wszystko, co w tych domach można zobaczyć.

Teofil Wójcik, — głowa rodziny, jeden z tych, którzy żyją z... przyzwyczajenia.

A między tem wszystkim snują się jak cienie, dzieci obdarte, głodne, z gorączkowymi wypiekami na twarzy, zwracając na bezradnych rodziców oczy, zdające się mówić:

— „Tak nam się chce jeść!”

O! życie złe, sączące w ledwie błące serce nędzarzy boleść i zwatpienie, o jakie okrutny, zsyłający na barki tych życiowych parjasów coraz to nowe brzemie nieszczęść! O długie, czarne godziny młeki powolnego konania i łaknienia wybawczej śmierci.

Kiedy się skończycie?!

IR.—SKI

Fragment kolonii bezrobotnych, mieszkających w budach, sklejonych z desek i obrzuconych wapnem. Serja takich bud znajduje się przy ulicy Kamiennej w Sosnowcu.

PRZYPOMINAMY

że kto nie zapłaci gazety do 6 lutego nie otrzyma dalszych numerów

Śląska Rada Wojewódzka uchwaliła połączenie Król. Huty i Nowych Hajduków z Chorzowem

Śląska Rada Wojewódzka na posiedzeniu swym w dniu 29 bm. uchwaliła projekt ustawy w sprawie włączenia gminy Chorzów (pow. Katowickiego) i Nowe Hajduki (pow. Świętochłowickiego) do Król. Huty oraz zmiany nazwy Król. Huty na Chorzów.

Gmina Nowe Hajduki bez zastrzeżeń wyraziła zgodę na tę zmianę, natomiast

sprzeciwia się temu Rada Gminna i mieszkańcy gminy Chorzów głównie z obawy, iż w razie połączenia z Królewską Hutą spadną na ludność nowe ciężary, zwłaszcza z powodu wyższego opodatkowania, gdyż Chorzów należy do II, a Królewska Huta do I klasy miejscowości. Obawy te są o tyle nieuzasadnione, że podatek dochodowy i obrotowy pobierany jest we wszystkich klasach miejscowości na tych samych zasadach, wyższe są tylko w I klasie ceny świadczeń przemysłowych, obciążenie jednak z tego tytułu będzie niewielkie.

Obecnie Królewska Huta jest miastem w Polsce najgęściej zaludnionym w stosunku do obszaru, gdyż zajmuje powierzchnię 630 ha, a liczy ludności 82.000, czyli że na 1 ha wypada 136 mieszkańców i

miasto w obecnych granicach wprost się dusi, nie mając żadnych możliwości do dalszej rozbudowy z uwagi na brak jakichkolwiek terenów budowlanych. Nowe Hajduki liczą 6.300 ludności i posiadają obszar 85 ha, czyli, że przeciętnie na 1 ha wypada 76 osób. Chorzów z Maciejkowicami zajmuje obszar 1573 ha, liczy ludności 15.000, czyli że przeciętnie wypada 10 osób na 1 ha. W razie przyłączenia obu wymienionych gmin do Król. Huty powierzchnia miasta zajmować będzie obszar 2.290 ha, ludności będzie liczyć 104.000, czyli że gęstość zaludnienia wyniesie 45 osób na 1 ha.

Dla ułatwienia komunikacji z miastem Magistrat Król. Huty zaprowadzi w tych gminach regularną komunikację autobusową.

że padła ofiarą oszustwa, gdyż Izba nie wysłała do niej żadnego przedstawiciela. Wobec tego, że osobnik ten będzie próbował szczęścia również u innych osób, ostrzeżenie przed nim i wzywanie się do oddania go w ręce policji. Rysopis: wzrost około 170 cm., około 25 lat, ubrany w szary płaszcz.

Ciekawe procesy w Tarn. Górach

Przed Sądem Okręgowym w Tarn. Górach odbyła się w dniu 1 lutego br. dwie sensacyjne rozprawy. Na ławie oskarżonych zasiadł p. Konrad Markieton, b. naczelnik gminy w Łagiewnikach, który stoi pod zarzutem ukrycia kilku tysięcy egzemplarzy skonfiskowanej „Trybuny Śląskiej”. Jak wiadomo, za ten numer „Trybuna Śląskiej” został odpowiedzialny redaktor p. Majnusz skazany na kilka miesięcy więzienia i wyrok ten odclerpił w więzieniu katowickim.

Druza sprawa odbyła się w II instancji z oskarżenia prywatnego. B. kierownik jednej z kopalń księcia Pszczyńskiego p. Bajer zaskarżył b. gen. dyrektora kopalni księcia Pszczyńskiego p. Pistoriusa o zniewagę, popełnioną przez to, że p. Pistorius rozgłaszał, iż p. Bajer dopuścił się sprzeniewierzeń na szkodę księcia. Jak wiadomo, p. Bajer tłumaczył się, że żadnych sprzeniewierzeń nie dopuścił się, a tylko na polecenie p. Pistoriusa wypłacał z funduszu dyspozycyjnych łapówką kolejarzom za dostarczanie wagonów do transportu węgla. W pierwszej instancji p. Pistorius został skazany i od tego wyroku wniósł odwołanie.

Jak wiadomo, p. Pistorius, który mając do odbycia karę za znieważenie p. wojewody Grażyńskiego i wiedząc, że toczą się przeciwko niemu dochodzenia zbłądził do Niemiec i obecnie przebywa w obozie koncentr. za wywołanie z Niemiec dewiz. (s)

Kronika Zagłębiowska

Redakcja i administracja: Sosnowiec, 3-go Maja 3.

— DWIE KONFERENCJE W SOSNOWCU. W Inspektoracie pracy w Sosnowcu, odbędą się dziś dwie konferencje w sprawie obróbki plac tramwajowy i uruchomienia kop. „Helena”.

— ZARZĄD ZW. POWSTAŃCÓW W CZELADZI. Na ostatnim ważnym zebraniu członków Związku Powstańców w Czeladzi wybrano następujący zarząd op. Szelek — prezes, Szlauer — wiceprezes, K. Machul — sekretarz, Keszprykowski — skarbnik, Matyszkiewicz — komendant, Edward Medyna. Całoroczny obrót kasowy związku wyniósł 635 zł.

— „POWSTANIE STYCZNIOWE” NA PIASKACH. 27 b. m. szkoła policyjna na Piaskach urządziła uroczystą akademię ku czci Powstania Styczniowego. Przemawiał komendant szkoły, jeden z uczniów, śpiewał chór szkolny, oraz odegrano „Dziś i jutro z Pawlaka”.

— RUBRYKA KRADZIEŻY. P. Bernardowi Monchalidzie w Dąbrowie, Kościuski 9, skradziono garderobę i bieliznę, wartości 2200 zł., p. Kaz. Urgaczowi w Sosnowcu, Piłsudskiego 53, skradziono 11 zł. i wędliny, wartości 31 zł., z budki Abrama Szarfa, Sosnowiec, 1 Maja skradziono artykuły spożywcze, wartości 70 zł.

— ZŁODZIEJE, KTÓRZY ZOSTAWILI SKARB. Policja sosnowiecka ujęła złodziei, którzy dokonali kradzieży futer w Nivce u p. Flisza, wartości 1500 zł.; ci sami złodzieje okradli w Sosnowcu już. Błajewicza. Złodzieje, których nazwisk ze względu na śledztwo policja nie ujawnia, odznaczała się rozrąbanym, w mieszkaniu u inż. Błajewicza przebrali wszystko „do góry nogami”, nie ruszając teczką z pieniędzmi na wypłatę robotników.

— SAMOBÓJSTWO 17 ETNIEJ DZIEWCZYNY. 28 b. m. w Sosnowcu, przy ul. Będzińskiej targnęła się na życie 17 letnia Marta Kornacka, wypijając znaczną ilość esencji octowej. W stanie ciężkim przewieziono ją do szpitala. Powód rozpaczywego kroku narazie nie ustalony.

Wtorek 30 stycznia 1934

Dziś: Martyny p.
Jutro: Piotra N. Marc.
Wschód słońca: g. 7 m. 46
Zachód słońca: g. 16 m. 41
Długość dnia: g. 8 m. 55

Kronika Śląska

Redakcja i administracja: Katowice, ulica Sobieskiego 11.

REPERTUAR TEATRU POLSKIEGO W KATOWICACH:

WTOREK: g. 19 „Trójska hutarska” (dla bezrobotnych).

ŚRODA: g. 20 „Chcę własne dziecko”.

PIĄTEK: g. 12 „Koncert Wandy Wermińskiej” (dla szkół).

g. 16 „Trójska hutarska”.

g. 20 „Koncert Wandy Wermińskiej”.

SOBOTA: g. 15.30 „Skapiec” (dla szkół).

g. 20 „Pierś” (premiera).

REPERTUAR KINOTEATRÓW.

KATOWICE. Capitol: „Miłość pięknie Walk” i „Ostatni roman”. Casino: „Katarzyna Wielka”. Colosseum: „Głębokie błogosławieństwo”. Palace: „X 27”. Rialto: „Podróż poślubna we troje”. Union: „Sapiega P. 13”.

KRÓL. HUTA. Romy: „Król areny” i „Patrol nocny”. Apollo: „Jaka małe przędzisz” i „Brat diabła”. Colosseum: „Kobieta z Monte Carlo” i „Biały upiór”.

BIELSKO. Apollo: „Pał i Patlach jako ogrodnicy”.

Miejskie: „Dziś żyjemy”.

BIALA. Miejskie: „Zabawa”.

RADJO.

ŚRODA, 31 STYCZNIA 1934 R.

Katowice. 7.00 „Kiedy ranne wstaje słońce”. 7.05 Gimnastyka. 7.20 Muzyka. 7.35 Chwilka gospodarstwa domowego. 11.57 Sygnał czasu. 12.05 Muzyka. 12.30 Wiadomości meteorologiczne. 12.20 Cudła Głedy w Katowicach. 12.40 Muzyka. 12.50 Słuchowisko dla dzieci. 12.40 Skrzynka pocztowa. 12.55 Koncert popularny. 12.50 Wiadomości Włoskie: „Ogrodnik Śląski”. 12.50 Repertuar fortepianowy. 12.50 Kamelia Mischowa. „Gospodyni Śląska”. 12.40 Wiadomości sportowe. 20.02 Muzyka lekka. 21.15 Koncert kameralny. 22.00 Muzyka taneczna. 23.00 Skrzynka pocztowa w języku francuskim.

Warszawa (1418 m) 7.00 Audycja poranna. 12.05 i 12.35 „Głębokie rewii” (płyty). 16.10 Słuchowisko dla dzieci z Łowca. 16.55 Koncert popularny. 18.30 Repertuar fortepianowy. 20.02 Koncert muzyki lekkiej. 21.15 Koncert kameralny. 22.00 Muzyka salonowa z płyt. 23.05 Muzyka taneczna z dancingu „Oaza”.

— OSTRZEŻENIE. Doszło do naszej wiadomości, że pewien osobnik z Zawady (karany sądowo za kradzież kolejową) agituje przeciwko abonentom naszego pisma, wysuwając nieprawdziwe zarzuty, toż te oświadczamy, że w razie powtarzania się tego sprawę przekażemy prokuratorowi.

WYDAWNICTWO „SIEDMIU GROSZY”.

— PRZED POSIEDZENIEM RADY MIEJSKIEJ W MIKOŁOWIE. W przyszłą środę, dnia 31 bm. o godz. 18 odbędzie się posiedzenie rady miejskiej. Na porządku obrad znajduje się 28 punktów, między innymi wybór nowego biura rady miejskiej oraz szereg innych spraw.

— OKRADLI GO PRZY TURECKIEJ KAWIE. Niejakemu Leopoldowi Macznerowi z Katowic (Krakowska 116) skradziono w chwili, gdy bawił w kawiarni „Tureckiej”, znajdującą się na krześle teczkę, zawierającą 2000 zł. w banknotach i bilonie.

— NIEUDALY WYSTĘP ZŁODZIEJEK. Na targ poniedziałkowy w Mikołowie zjechało się kilka znanych złodziejek, przeważnie z miast okręgu przemysłowego. W czasie „akcji” zdołały one skraść cały szereg towarów. W rezultacie wszystkich dochodzeń zdołano ująć niejaką Paulinę Kapsową oraz Marię Szlapową, obie z Król. Huty.

— BÓJKA W CZASIE ZABAWY. W czasie zabawy w restauracji Rudolfa Kłimeczka w Lipniku, doszło do bójki pomiędzy Ludwikiem i Stefanem Blachurami, zam. w Kozach 175, pow. Biała, a niejakim Antonim Krzyżakiem, zam. w Kozach 264, w czasie której Krzyżak został dotkliwie pobity po głowie. (h)

— ARESZTOWANIE „BIEDA - SZYBOWCÓW”. 27 bm. policja w Waplenicy przytrzymała Alfreda i Henryka Jajłowickich z Zagórza pow. Będzin, którzy przywieźli na furmankach około 2000 kg. węgla, pochodzącego z dzikiego kopalnictwa. (h)

— NADUŻYTE ZAUFANIE. 23 - letni pomocnik rzeźnika Józef Małyśak, zam. w Białej, ul. Lipnicka 16, sprzeniewierzył walizki, zawierające garderobę damską wartości około 80 zł. na szkodę Olgi Schroeterowej, zam. w Bystrej nr. 69 pow. Bielsko. (h)

— KREWKI KOMINIARCZYK. 27 bm. aresztowano Jana Piechowicza, obywatela Czechosł., zam. w Białej, ul. Mickiewicza 775.

W przededniu sensacyjnej rozprawy w Królewskiej Hucie Falszyczek książeczek P.K.O. zaś o Izie na ławie oskarżonych

W dniu 5 lutego br. odbędzie się przed Sądem Okręgowym w Królewskiej Hucie rozprawa przeciwko Franciszkowi Garinulewiczowi z Częstochowy, oskarżonemu o fałszowanie książeczek oszczędnościowych P. K. O., oraz o fałszowanie dokumentów.

Oskarżony, spłacając w listopadzie 1933 r. po 1 zł. na książeczki oszczędności P. K. O. w kilku urzędach pocztowych w Krakowie, podawał jako właścicieli tych książeczek różne nazwiska.

W ten sposób stał się posiadaczem 4 książeczek o różnych nazwiskach. Zapomocą plynu do wywabiania atramentu, usuwał z nich nazwiska i cyfry 1 zł., poczem wpisywał inne nazwiska i kwotę 250 zł.

Na tak sfałszowane książeczki pobrał 4 grudnia 1933 r. w urzędzie pocztowym w Herbach Śląskich na jedną książeczkę 80 zł., również w tym dniu podjął na inną książeczkę w Agencji Pocztowej w Sadowie 10 zł., a dnia 5 grudnia ub. r. usłował podjąć w urzędzie pocztowym w Chorzowie 100 zł. i tu został aresztowany. (b)

Niezwykła historia o rower z „Volksbundu” Z sali sądowej w Katowicach

Sąd Okręgowy w Katowicach rozpatrywał w poniedziałek kilka charakterystycznych spraw. Na ławie oskarżonych zasiadł robotnik Emanuel Gałąb z Małej Dąbrowki, któremu akt oskarżenia zarzucał łżenie narodu polskiego, oraz ujemne wyrażenie się o Państwie Polskim. Oskarżony tłumaczył się, że krytyczn. dnia był pijany, a poza tym jako dobry Polak nie wyzywał na Polskę, a tylko „przeklinał kopalnię „Polskę”, której zarząd zalegał mu z wypłatą zarobku. Sąd nie dał wiary temu tłumaczeniu i skazał oskarżonego na 2 tygodnie aresztu, przyznając mu jednak najdalej idące okoliczności łagodzące.

W drugiej sprawie zasiadł na ławie oskarżonych Antoni Krupiecki z Katowic. Pewnego dnia oskarżony przyszedł do domu w stanie pijanym i strasznie awanturował się. Równocześnie do domu przyprowadził swoich kolegów. Mając dość tego towarzystwa jego żona, udała się na komisariat po interwencję policji. W chwili, gdy posterunkowy zjawił się w mieszkaniu, oskarżony obrzucił go wyzwiskami. Następnie wniósł zażalenie, że policjant nie miał prawa go aresztować. Na rozprawie tłumaczył się oskarżony, że policja od niejakiego czasu go prześladowała (?), dlatego był bardzo

zdecernowany. Sąd skazał go również na 2 tygodnie aresztu.

Trzecia sprawa wykazała, że „Volksbund” daje swym członkom zaufania „rowery”. W mieszkaniu Tomasza Pielorza w Bojszowach Górnych (pow. Pszczyna) zjawił się komornik sądowy p. Loska z wierzytelnością, celem przeprowadzenia egzekucji. Komornik zamierzał zająć rower, na co żona oświadczyła, że rower nie można zająć, gdyż został on mężowi podarowany przez „Volksbund”. W międzyczasie przybył do mieszkania Pielorz, który najpierw wyrzucił z mieszkania komornika, oblał go zimną wodą i groził mu siekierą. Również i on oświadczył komornikowi, że rower został podarowany przez „Volksbund”, przyczem wyraził się: „Wy pierońskie Polaki nie będziecie na tym rowerze jeździć” i zamierzał rower zniszczyć siekierą. Przy całym tem zarżciu nie obojętne się oczywiście bez wyzwisk pod adresem komornika, który wreszcie wezwał policję i ta pomogła mu do zabezpieczenia roweru.

Pielorz zasiadł obecnie na ławie oskarżonych przed sądem, gdzie tłumaczył się, że komornik był pijany (!), że uderzył go żoną i t. p. Poza tym zaprzeczał, jako by rower otrzymał z „Volksbundu”. Sąd skazał go po przesłuchaniu świadków na 3 miesiące więzienia, a ponieważ dotychczas nie był karany, zawiesił mu wykonanie kary na 2 lata. (s)

Oszust w roli inkasenta Izby Handlowej w Katowicach

Dnia 23 bm. przybył do mieszkania Małgorzaty Chilszenowej w Zależu nieznaną osobnik, przedstawiający się jako „kasjer” Izby Handlowej z Katowic, celem zainkasowania legatym zaległej opłaty w wys. 3.50 zł. Po otrzymaniu tej kwoty, osobnik ten wypisał kwit. Dopiero później Ch. spostrzegła,

Zabójczy trunk w kabarecie „Trocadero” w Katowicach Tragiczny koniec żydowskiej zabawy

W nocy na 28 bm. odbywała się w Katowicach w dawnych ubikacjach nieczynne obecnie wskutek kryzysu kabaretu „Trocadero”, przy ul. Stawowej, zabawa karnawałowa Stowarzyszenia akademików żydowskich. Portier kabaretu, Dawid, przyjął na tę zabawę do pomocy bezrobotnego 45-letniego Maksymiliana Barona, bez stałego miejsca zamieszkania.

Po skończonej zabawie obsługa urządziła sobie w ubikacjach tylnych kabaretu, m. in. w kuchni, libację z resztek alkoholi, pozostałego po zabawie żydowskiej.

Po wypiciu tych resztek, uczestnicy libacji poszli na miasto po litr „czystej”, a po wypiciu tej butelki, Baron sięgnął pod bufet i omyłkowo nalał sobie do filiżanki z stojącej tam butelki ługu sodowego, przeznaczonego do czyszczenia okien.

Jak stwierdzono, uczestnicy tej niesamo witej libacji pijali alkohol filiżankami, upijając się do utraty przytomności.

Po wypiciu filiżanki ługu sodowego Baron zasnął w kabarecie razem z resztą biesiadników. W ciągu przedpołudnia wskutek wielkich bólów żołądkowych Baron przebudził się, lecz nie poszedł do lekarza.

Dopiero o godz. 16 przewieźli go lego koledzy do szpitala miejskiego, gdzie o godz. 17.30 zmarł po ciężkich cierpieniach.

Okrutny samosąd partyjny w Sosnowcu

Zmasakrowany komunista omal nie zginął w dole kloaczynym

Wyrok śmierci w Częstochowie

W dniu 27 bm. przed Sądem Okręgowym w Częstochowie zapadł wyrok śmierci na Adama Radlaka, który zamordował w celach zysku Hersza Ickowicza. Zbrodniarz, przejęty zbliżając się rozprawą, mającą rozstrzygnąć o jego losie, ze strachu w ciągu 24 godzin zupełnie osiwiał, a podczas odczytywania wyroku stał z zamkniętymi oczyma zupełnie zdrtwiał. Ilustracja nasza przedstawia Radlaka idącego pod eskortą policjantów przez dziedziniec więzienny.

Uwaga Agencji!

Administracja „Siedem Groszy” nie wydaje już kwitków za abonament miesięczny. Prenumeratę dziennika kwitować należy na kartkach abonamentowych, które są w posiadaniu naszych Czytelników.

O ile agent zjedna nowych prenumeratorów, winien dla nich zażądać w Administracji nowych kart abonamentowych.

Z sali rozpraw do aresztu

W poniedziałek, dnia 29 stycznia br., odbyła się przed Sądem Okręgowym w Król. Hucie rozprawa przeciwko Janowi Urbanowskiemu z Nowego Bytomia — oskarżonemu o wnoszenie wrogich okrzyków przeciw Państwu Polskiemu.

Dnia 15 października 1933 r. przechodził oskarżony w towarzystwie robotnika Józefa Leitmonda przez przejście graniczne Karol Emanuel z Niemiec do Polski.

Posterunek graniczny po stronie polskiej, widząc, że wspomniani niosą banany, polecił im, by je odnieśli na niemiecki posterunek graniczny, gdyż po polskiej stronie mogą mieć nieprzyjemność z tego tytułu.

Oskarżony oddał im kilkanaście kroków, zostawił banany, ale nie wiadomo, dlaczego zaczął wykrzykiwać „Nieder mit Polen. — Heil Hitler.”

Obrońca oskarżonego wniosł o powołanie jako świadków obecnych przy zajęciu celników niemieckich.

Sąd przychylił się do wniosku obrońcy, lecz na wniosek prokuratora, został oskarżony odprowadzony z sali sądowej do aresztu, by mu uniemożliwić nakłanianie przyszłych świadków do korzystnych dla oskarżonego zeznań. Poza tym zachodziła obawa ucieczki oskarżonego do Niemiec.

Należy zaznaczyć, że ten p. Jan Urbanowski mimo dzisiejszego kryzysu i licznych redukcji Polaków, zajmuje dobrze płatne stanowisko rachmistrza w hucie „Pokój”. (b)

Za sprawcami ohydnej zbrodni wszczęto natychmiastowe poszukiwania, okazało się jednakże, że opuścili oni teren Zagłębia, nim, iż byli przekonani, że Włodzimierski nie żyje. Po mozołnych poszukiwaniach i ściganiu listami gończymi, schwytano Wajntraubę w mieszkaniu niejakiego Dąbrowskiego w Giszowcu. Wajntraub, na widok policji chciał wyskoczyć oknem, w porę temu jednakże przeszkodzono. Sałę Woźnicównę aresztowano w Warszawie, gdzie rozpoczęła nowe życie pod przybranym nazwiskiem Marii Solowiejczyk. Pozostałych uczestników usiłowanego mordu dotychczas nie ujawniono.

Rozprawa przeciwko Wajntraubowi i Woźnicównie, którzy od chwili zajęcia ich przebywały w więzieniu, rozpoczęła się w ub. piątek, i poniedziałek, zaś pod przewodnictwem wiceprezesa Sądu Okręgowego w Sosnowcu Sarjusza - Wolskiego sąd dokonał na miejscu zbrodni wizji lokalnej.

Proces, ze względu na podłożo usiłowanego morderstwa budzi zrozumiałą sensację i jest szeroko komentowany. Nie mniej ciekawym jest to, że oskarżeni liczą dopiero po 18 lat.

W obronie ich występują adw. Glanc i Pawelek.

Sensacyjny pościg za złodziejami w Król. Hucie

Dnia 29 bm. nieznanymi sprawcy dokonali kradzieży szafki, (spizarki) z zawartością większych zapasów żywności na szkodę Moniki Foksovej z Królewskiej Huty, ul. 3 Maja 41.

Sprawcy włamali się o godz. 1-ej w nocy do zamkniętej sieni, gdzie mieściła się spizarka.

Mieszkający w tym domu krewny poszkodowanej inżynier Jerzy Marker, puścił się jednak w pościg za złodziejami

i przyłapał ich na gorącym uczynku, w chwili, gdy rozbijali skradzioną szafkę na hałdzie florjańskiej.

Na widok dzielnego inżyniera, 4 osobników zbiegło w kierunku ul. Stycznińskiego, pozostawiając na miejscu zdobyty łup. Odzyskana w ten sposób szafka z żywnością zabrał p. M. do domu, poczem natychmiast doniósł policji, która jest już na tropie szafki złodziejskiej. (b)

Zamach polityczny w Czeladzi

Przed dwoma dniami na ulicy Bytomskiej w Czeladzi na przechodzącego stolarza Palińskiego dokonano napadu.

Jeden z młodych czeladników stolarskich Rydnika, którego nazwisko tymczasem jest na razie w tajemnicy, podstępnie napadł na P. i ręką uzbrojoną w żelazo uderzył go kilkakrotnie w głowę.

Ogłoszony P. z rozbitym nosem udał się do lekarza, który stwierdził poważne uszkodzenie oka.

Napadnięty, który jest członkiem narodowych socialistów, twierdzi, że napad ma podłoże polityczne i uplanowany został ze współudziałem żydów. Czy śledztwo potwierdzi to zeznania, pokażą najbliższe dni.

Nocna strzelanina w Ornonowicach

W nocy na 26 bm. w lasach Hegen-scheidta w Ornonowicach w których bezrobotni wykopalili sobie w ostatnim czasie około 300 biedaszybów, do urządzenia których zużywali drzewo z wymienionych lasów, doszło do starcia między tłumem eksploatujących „biedaszyby” bezrobotnych oraz stróżami leśnymi Błaszczokiem i Primusem. W toku tego starcia musiał interwenjować patrol policyjny.

W dn. 26 bm. zebrał się w lesie większy tłum ludzi, wraz z kobietami. Walka

Kto

Jeszcze nie abonuje „Siedem Groszy”

niech wytnie zamieszczoną obok karteczkę, włoży do koperty, nałepi 5-groszowy znaczek i zaadresuje: Administr. „Siedem Groszy” Katowice, Sobieskiego 11

Proszę o codzienne dostarczanie czasopisma

„Siedem Groszy”

Imię i nazwisko _____

miejsce _____

ulica _____

Chcę zdobyć posag obrabowawszy ojca

— „Mójś nie zna przeszłości” — mówi przysłówie, w praktyce jednak wygląda to nieco inaczej, o czym przekonała się młoda, bo zaledwie 17 letnia Helena Dziedzicówna z Wielmoży, w Olkuskiem.

Dziewczyna poznała niejakiego Franciszka Pięgo w którym zakochała się na zabój.

U Pięgi jednak przeważał rozum, to też wyraził chęć poślubienia nadobnej dziewczyny, jednak zażądał... posagu.

Była to najczulsza strona starego Dziedzica, który choć mał grubszą gotówkę, to jednak dla siebie, tak wyjaśnił konkurentowi.

Narzeczёнstwo rozbiło się więc o posag, mimo rozpaczliwych dziewczyny. Postanowiła ona jednak połączyć się z ukochanym za wszelką cenę, i pewnego razu, okradła ojca, zabierając mu kilka tysięcy złotych, oraz znaczną ilość rubli rosyjskich w złocie i srebrze.

Nie pomogło to jednak dziewczynie, bo narzeczony w międzyczasie znalazł jeszcze lepszą partię.

Dziewczyna z pieniędzmi wróciła do ojca, który jednak nie cofnął oskarżenia o kradzież, zionono przed policją, dzięki czemu doszło do procesu.

Rozprawa w Sądzie Okręgowym w Sosnowcu obfitowała w nadzwyczajne wesołe momenty, w rezultacie jednak nieszcześliwa dziewczyna skazano na 6 mies. więzienia, z zawieszeniem wykonania kary.

Krwawe zakończenie zabawy w Pszczyńskim

Jedna osoba zabita oraz kilka ciężko rannych

Z Pszczyzny donoszą nam: W dn. 28 bm. o godz. 23.30 pod koniec zabawy „Strzelca” w Studzionce, p. Pszczyzna, w gospodzie Pawła Michałka doszło między uczestnikami zabawy do bójki, która wobec interwencji gospodarza zabawy przestała się na szosę.

W toku dalszej bójki na szosie padło

kilka strzałów rewolwerowych, przyczem na miejscu został pobity 26-letni Ludwik Skiba ze Studzionki, któremu kula przebiła skroń ponad okiem. Zwłoki śp. Sk. przeniesiono do gospody do chwili przybycia komisji sądowo-lekarskiej.

Pozatem kilku uczestników tej bójki jest ciężko rannych. Dotychczas stwierdzono, że niejaki Szuścik otrzymał postrzał

w prawą stronę klatki piersiowej, niejaki Teofil Synka w brzuch, a niejaki Jan Juzy z Mikołowa w głowę.

Na miejsce zajścia wyjechali komendant powiatowy policji, kom. Szary z Pszczyzny, jego zastępca, przedstawiciele władz sądowych i Urzędu Śledczego z Katowic.

NARZECZONA SKAZAŃCA

9) STRESZCZENIE POZATKU POWIEŚCI

W francuskiej Bastyli osadzony został z rozkazu księcia Beaufort 21-letni młody człowiek, jego kuzyn Marcel, z którym nawiązał kontakt sąsiedni wiezień, pewien Grek. Grek po wielu trudach wybił do celi Marcela i rozmawia z nim na temat wspólnej niedoli.

sio płaczącą w żałobnej odzieży. Następnie Anatol Beaufort zmusił matkę do oddania ręki staremu, ślepemu szlachcicowi i przyjęcia wskutek tego nazwisko Cavanac, a złożenia rodzinnego imienia. Rosłem. Stary służący czy guwerner, który zamieszkiwał z nami samotny domek wiejski, nauczył mnie władania bronią, jazdy konnej i ćwiczeń ciała, a pocziwa matka uczyła mnie różnych nauk. Doszedłem do wieku, w którym zacząłem rozumieć, że matkę moją trawił jakiś tajemny smutek. Spostrzegłem także, że byłem solą w oku mego wuja, a przyszedłszy z wolna do przekonania, że jestem przyczyną niezgody między rodziną, zastanowiłem się, co w takim położeniu uczynić nakazuje mi obowiązek. Postanowiłem puścić się w świat. Przystałem używać mego nazwiska i tytułu; nazwałem się Marcelim Sarbonne i udałem się do obcych krajów. Anatol mnie usunął. Teraz jednak zaszło coś potwornego. Zaledwie wyjechałem, zaledwie opuściłem Paryż, puścili się za mną najemni mordercy, mający zamiar mnie zgładzić.

— Scigali cię płatni mordercy?! — zawołał Grek. — To było dziełem Beauforta!

— Przekonałem się o tem później. Tak jest, książę wysłał za mną cudzoziemskich awanturników z poleceniem, ażeby mnie zgładzili. Niedosyć jednak na tem, straszny ten człowiek podniósł rękę na moją biedną, odepchniętą matkę! Po długiej nieobecności wróciłem tutaj i cóż zastałem?... Moją matkę uwięzioną przez ks. Beauforta. Dziś jeszcze jęczy ona w zamku swego brata, który pragnie jej zagłady i śmierci!

— Rozumiem teraz twoje słowa, Marceli Beaufort i wierzę w przysięgę zemsty. Tą przysięgą pozyskałeś mi zupełne, wiedz bowiem, że i ja jestem ofiarą tego szatana. Odgaduję teraz koniec twojego opowiadania. Powróciłeś, a książę lękał się ciebie, rozkazał zatem wtrącić cię do Bastylli. I mnie, gdyż zażądał od niego porachunku, kazał schwytać i zamknąć w tej celi. I ja przeklinam tego nędznika, który nie wart się nazywać bratem twojej matki.

— I ty, Aba Koronos — zawołał Marceli zdziwiony. I ty jesteś ofiarą Beauforta?!

— Dowiesz się wszystkiego, mój synu, gdyż wiem, że los przychylny ciębie właśnie postawił na mojej drodze. Jest to znak woli Nieba! — rzekł Grek, prawie uroczystym tonem. — Ale czas, który tej nocy możemy spędzić razem, upłynie wkrótce, więc jednej z następnych nocy Aba Koronos opowie ci historię swojego burzliwego życia. Dziś jednak już możesz usłyszeć słowa, które codziennie rano i wieczór pierwsze i ostatnie wychodzą z moich ust, słowa, które będą ostatnimi, jakie wypowiem w życiu, których nawet moje przekonania religijne nie mogą stłumić. „Przekleństwo i śmierć haniebna tobie, Anatolu Beaufort, morderco mego dziecka!“ Możesz teraz zrozumieć moją nienawiść, bo wiesz, co mój ten nędznik uczynił! Musimy się rozstać, mój synu, bo dzień świtać zaczyna... Dziękuję niebu, że cię znalazłem.

Grek uściśnął Marcela, poczem rozstali się z sobą.

Marceli powrócił do swej kaźni przez otwór, który założono kamieniami. Oba więźniowie rzucili się na posłanie. Marceli jednak długo jeszcze słyszał Greka, rozmawiającego z sobą półgłosem... Modlił się on zapewne.

Wkrótce cisza zaległa obie cele. — Więźniowie spali, a w marzeniach stawał przed obydwojma szatański obraz rudowłosego księcia, z twarzą, sztyderczym śmiechem wykrzywioną.

W kilka godzin potem zbudził Marcela donośny odgłos rozmowy i kroków. Kilka osób widocznie zbliżało się do jego celi. Marceli wstał.

Dozorca był już w jego celi i przyniósł mu zwykły posiłek, pocóż przychodzono powtórnie?

Przez zakratowane okienko światło dzienne przedzierało się do celi.

Co się stało? Z kim dozorca przy drzwiach rozmawiał pocichu? Byłoby to głos kobiety?

W tej chwili na progu ukazała się wysoka postać kobieca, w ciemnej odzieży, osłonięta czarnym welonem.

Była to jego matka! Pomimo zasłony Marceli poznał ją od razu. Była więc wolną i przychodziła do niego?

Dozorca pozostał w korytarzu. Zamknął on drzwi za Serafiną Cavanac, która odsłoniła welon i Marceli ujrzał

Szczęśliwie się stało, żeśmy ją znaleźli — odparł Beaufort.

przed sobą bladą, szlachetną twarz posiwiatłą w cierpieniach matki.

— Tu jesteś?... Zostałeś uwięziony?! — zawołała, zalamując z boleścią ręce.

— Nie lękał się o mnie, droga matko!... Przyszedł tu, jesteś wolną? To dla mnie największe uspokojenie! Nie jesteś więc już w ręku tego potwora?

— Uciekłam z zamku, Marceli, ażeby schronić się w klasztorze, — odpowiedziała Serafina. — Jednakże nim się zagrzebie w murach klasztornych lub w dalekich krajach poszukam ustroju, w którym schronić bym się mogła, przychodzę tu do ciebie! Zamierzylam zrobić ostatni krok, ażeby twą wolność uzyskać, krok, który dla mnie będzie niewypowiedziane przykrym...

— Nie czyń dla mnie żadnego kroku, któryby ci był przykrym, moja matko! — rzekł Marceli miłym głosem, klękając przed nią. — Nie ponoś dla mnie żadnej ofiary, ja przy pomocy Bożej sam wolność odzyskam, ażeby mógł się pomścić za ciebie i siebie! Błagam cię tylko o błogosławieństwo, droga, najukochańsza matko!

Serafina, do łez wzruszona, położyła białą, drżącą rękę na głowie klęczącego przed nią syna.

W tej chwili na korytarzu dały się słyszeć głosy, a ton ich rozkazujący zapowiadał coś niezwykłego.

Serafina Cavanac zdreptała, poznała głos księcia.

Otworzono drzwi.

Książę, komendant Bastylli i klucznik weszli do celi. Poza nimi widać było kilku jeszcze służących Beauforta.

— Widzisz panie generale, — zawołał książę, wskazując sztyderczo na

drżącą i zbladłą Serafinę — przecucie moje się sprawdza! Tu znajdujemy naszą pokutującą Magdalene.

— Przepraszam tysiąckrotnie waszą książęcą mość, nie nie wiedziałem o tej wizycie — rzekł komendant.

— Szczęśliwie się stało, żeśmy ją znaleźli — odparł Beaufort, mierząc wzrokiem naprzemian Marcela i swoją siostrę. Twarda konieczność zmusza mnie do rozciągnięcia nad nią ściślejszego nadzoru! Przykro mi bardzo ale widocznie mamy do czynienia z chora, a choroba wymaga nieodstępnego doglądania.

— Nie potrzebuję żadnego doglądania, Anatolu — zawołała Serafina. — Życzę sobie pozostać wolną.

— Tylko bez komedji! — odparł książę dumnie. — Gdzieś była tak długo, pozostaniesz nadal! Leonie, Piotrze! — skinął na swych służących, — odprowadźcie panią Cavanac na dół do powozu... Życzę sobie, aby ta przykra scena odbyła się bez żadnego skandalu!...

I stała się rzecz niepodobna do uwierzenia! Wyródny Beaufort nie zawahał się przed okuciem w kajdany syna swej siostry, jakgdyby ciężkiego przestępcy. Dozorcy, posłani przez komendanta, powrócili, pobrzękując kajdanami.

Marceli bystrem okiem mierzył księcia, ręce jego zaciskały się, brała go chęć rzucić się na nędznika i jednym uderzeniem pięści powalić go na ziemię.

Jednak pohamował swój gniew, nienawiść i żądze zemsty.

— Miara się wkrótce dopełni! — rzekł tylko drżącym głosem — lękaj się kary nieba! I twoja godzina nadejdzie a naonczas biada tobie! Nie sądź, abyś był przedemną bezpieczny, — gdy mnie każesz okuć w kajdany. — Łańcuchy które dźwigać będę, nie uwolnią cię od odpowiedzialności, — gdy cię do niej kiedyś pociągnie!

Książę jakgdyby nie słyszał tych słów.

— Kluczniku, spełnijcie swój obowiązek! — rozkazał.

Dozorca wciągnął łańcuch do celi. Nieprzyjemny jego brzęk doszedł aż do uszu Greka.

Teraz dopiero, gdy dozorca zbliżył się do żelaznego pierścienia, znajdującego się w bliskości posłania, Marceli z mimowolnym przestachem wspominał o otworze w ścianie.

Gdyby dozorca zobaczył ten otwór! Należało temu przeszkodzić.

Marceli przystąpił do swego posłania i stanął w ten sposób, że dozorca nie mógł się zbliżyć zanadto do ukrytego otworu. Jeden koniec łańcucha przymocowano do pierścienia, drugim okuto rękę Marcela. Łańcuch był tak długi, że Marceli mógł się wyprostować, wstać, odejść jednak od posłania nie mógł dalej, jak na krok jeden.

Książę był świadkiem tej haniebnej operacji, a następnie z wyrazem szatańskiego zadowolenia odwrócił się, aby z komendantem wyjść z celi. Miał teraz pewność, że wiezień nie jest w stanie mu szkodzić, i że w krótkim czasie będzie musiał paść ofiarą męczarni.

Marceli stał przy swym posłaniu, gdy i dozorca także celę opuścił. Prawa jego ręka była obciążona łańcuchem, nie był w stanie jej podnieść. Lecz podniósł w górę rękę lewą i straszna przysięga z jego ust drżących się wydarła, poczem padł rozpacznie na twarde posłanie i odgłos cichego przerywanego łkania, doszedł aż do celi Greka.

VII. OFIARA MATKI.

Serafina Cavanac schodziła na dół po stromych schodach wieży. Nie wiedziała prawie, co się z nią działo. Członki jej poruszały się machinalnie. Była w tym stanie rozpacz, w którym nie obawiała się już i nie spodziewała się niczego więcej.

Marceli i ona byli zgubieni! Los, jaki na nim ciążył, był straszny, a świadomość tego losu wydzierała jej resztę sił, jakie ją jeszcze utrzymywały.

Gdy zeszła na dół na podwórze Bastylli i wsiadła do oczekującego na nią powozu, nie miała innego żądania prócz śmierci.

Pozwoliła wszystko z sobą zrobić, była zrozpaczoną.

Służący wsiedli wraz z nią. Powóz wyjechał z Bastylli zwozonym mostem i ulicami Paryża potoczył się ku pałacowi księcia.

Ucieczka była nadaremna. Przedtem była jeszcze ożywiona nadzieją, że będzie mogła ocalić swojego syna, to jej dodawało odwagę i siłę. — Matka jest zdolna do wszelkiego czynu do wszelkiego poświęcenia. I teraz jeszcze miała tylko jedno życzenie: ratować Marcela, wyswobodzić go. Czyż miała prawo umrzeć? Nie powinna była żyć, żyć dla niego!

(Ciąg dalszy nastąpi)

— Mm. Spraw Wewn. wyraziło zgodę na przyłączenie do Łodzi kilku sąsiednich gmin. Do Łodzi przyłączone zostaną tereny Cyganka (2000 mieszkańców), Jagodnica (190), Nowe Złotno (3500), Rokicie (120), Retkina (2600), Nowy Chojny (1340), Chojny B. (5205), Chojny D. (5866) i t. d. i t. d. Łódź zatem powiększy swój obszar do 8818 ha, ludność zaś Łodzi wzrośnie o 30 tys. mieszkańców, tak, iż Łódź posiadać będzie ogółem 634.910 mieszkańców.

— W willi inż. Poleschńskiego w miejscowości Trojałach (Austria), gdzie posiada kąpielnię kwasów, jeden z kierowników robót położył na płycie kuchennej 25 kg. dynamitu, który chciał oddać. Wskutek przecięcia dynamitu nastąpił wybuch, wskutek którego cała willa wyleciała w powietrze. Kierownik robót poniósł śmierć na miejscu, zaś inż. Poleschński i jego żona są ciężko ranni.

— Na wyspce Dagelet przy brzegach Korei, znaleziono 41 zwłok osób, które zmarły z powodu mrozu. Wyspa była zupełnie odcięta podczas burzy, która szalała przy wybrzeżach Korei. Ekspedycja ratunkowa wyraża obawę, iż liczba ofiar jest znacznie większa.

— W bitwie, jaka odbyła się w pobliżu Miumczel pomiędzy wojskami rządowymi prowincji Sing-Kiang, a powstańcami, straty obu stron były bardzo znaczne. Liczba zabitych i rannych przewyższa 2.000.

Daladier tworzy rząd we Francji

Z Paryża donoszą: W poniedziałek rano prezydent Lebrun polecił b. premierowi Daladier misję tworzenia nowego rządu. Daladier rozpoczął rozmowę ze swoimi przyjaciółmi politycznymi, zastrzegając sobie ostateczną odpowiedź.

Trzęsienie ziemi w Meksyku

Z Meksyku donoszą o trzęsieniu ziemi, które wyrządziło wielkie szkody. W czasie pamiętnych ucieczki stracono kilkanaście osób. Wulkan Popocatepetl od kilku dni wznowił swoją działalność. Ludność w obawie wybuchów opuściła wszystkie okoliczne wioski i osiedla.

się do Najwyższego Trybunału Administracyjnego, urzędnicy pozostałych grup do właściwego ministra.

Podobno należy spodziewać się w ciągu najbliższych sześciu miesięcy powtórzenia, tym razem ostatecznego przeszerzowania urzędników, które miałyby wyrównać wszystkie wady i braki jakie powstały przy obecnym zaszerzowaniu.

Zatwierdzenie wyroku na Ks. Pszczyńskiego

Będzie on musiał odsiedzieć karę 3 tygodni aresztu

Głośną była swego czasu sprawa Księcia Pszczyńskiego, który stanął przed Sądem Grodzkim w Mikołowie, oskarżony o zatrudnianie obcokrajowca jako dyrektora browaru w Tychach, bez zezwolenia władz wojewódzkich. Obronca swego czasu tłumaczył księcia Pszczyńskiego tem, że po pierwsze on sam dyrektora nie przyjął do pracy, a pozbawienie dyrektora była zdania, iż dla obywateli Wolnego Miasta Gdańska nie potrzeba zezwolenia władz.

Sąd w Mikołowie nie podzielił stanowiska obrońcy, wychodząc z założenia, że zezwolenie na zatrudnianie obywatela gdańskiego jest niepotrzebne tylko wtenczas, jeżeli obywatel ten na terenie Polski prowadzi samodzielnie przedsiębiorstwo handlowe. W wyniku więc rozprawy zasądzono księcia Pszczyńskiego na 3 tygodnie aresztu bez zawieszenia kary oraz bez zamiany na grzywnę.

Od tego wyroku książe Pszczyński zrobił odwołanie i sprawę rozpatrywał Sąd Okręgowy w Katowicach, który wyrok I instancji zatwierdził w całości. Wobec tego książe Pszczyński wniosł kasację do Sądu Najwyższego w Warszawie, który deliberował nad tem w sobotę. Po rozpatrzeniu wszystkich zarzutów, podniesionych przez obrońcę, Sąd Najwyższy zatwierdził wyrok poprzednich instancji.

Wyrok więc stał się prawomocny i książe Pszczyński będzie musiał odbyć karę 3-tygodniowego aresztu. Prokurator przystąpi do wykonania kary po nadstaniu aktów przez Sąd Najwyższy do I instancji t. j. do Sądu Grodzkiego w Mikołowie. Następnie książe Pszczyński

zostanie wezwany do zgłoszenia się w więzieniu w Mikołowie, gdzie będzie odbywał karę.

Wiadomość o zatwierdzeniu wyroku przez Sąd Najwyższy w Warszawie przeciwko księciu Pszczyńskiemu wywołała na Śląsku ogólną sensację. (s)

W ciągu 50 dni 121 600 osób straciło pracę

Niepokojący wzrost bezrobocia

Ostatnie dane statystyczne ustaliły liczbę bezrobotnych na dzień 20 stycznia br. na 386.825 osób. Według tego samego zestawienia na dzień 13 stycznia br. mieliśmy 368.836 bezrobotnych. Porównanie tych dwóch daje nam wzrost bezrobocia w ciągu tygodnia o prawie 18 tysięcy osób.

Jeżeli zaś porównamy układy w cyfry statystyczne stan rzeczy, — który dzisiaj zmienił się pewno nieco, — ze stanem bezrobocia z początku grudnia ub. r., to otrzymamy zaskakujące wyniki.

Oto na dzień 2 grudnia ub. roku mieliśmy 265.303 zarejestrowanych bezrobotnych. A zatem w okresie niespełna pięćdziesięciu dni

liczba bezrobotnych wzrosła o 121.522 osób, czyli przeciętny tygodniowy wzrost bezrobocia w tym okresie wyniósł 17.360 osób; biorąc z innej strony — liczba bezrobotnych w omawianym okresie wzrosła o 45 proc.

Przed rokiem mieliśmy w styczniu około 257.000, w lutym zaś około 270.000 bezrobotnych.

Jeżeli zaś w ostatnim tygodniu szybkość wzrostu bezrobocia nie zmniejszyła się, — to dziś liczba bezrobotnych przekraczałaby już 400.000 osób. Trzeba zaś zauważyć, że cały czas jest tutaj mowa wyłącznie o bezrobotnych zarejestrowanych, co oczywiście nie wyczerpuje liczby wszystkich pozbawionych pracy.

Zuchwały napad rabunkowy na właścicielkę kofektury loterii

Z Warszawy donoszą: W niedzielę dokonano w dzielnicy żydowskiej napadu bandyckiego na właścicielkę kofektury loterii, Centnerszwer, która miała przy sobie torbę z 15.000 zł. Bandyci jednakże zrabowali jej przez pomyłkę torbę z kilkudziesięciu groszami, pozostawiając torbę z pieniędzmi w rękach napadniętej. Rodzina Centnerszwerów jest ofiarą wielokrotnych już

napadów i mąż Centnerszwerowej przed czterema laty w kolekturze swojej na Krakowskim Przedmieściu w pobliżu Zamku został w biały dzień zamordowany, a sprawców dotąd nie wykryto. To też obecnie policja zabiera się do śledztwa w sprawie nowego napadu z niezwykłą energią, zatrzymując dotąd około 120 podejrzanym osób.

MAŻ ZADUSIŁ ŻONĘ i jej nieślubnego synka

Z Bydgoszczy donoszą: 26-letni robotnik Antoni Kalczyński zamordował w bestialski sposób swą żonę Martę i jej nieślubnego synka. Jak wynika ze śledztwa, najpierw udusił rękami swą żonę,

a następnie dziecko. Przyczyna zbrodni miały być nieporozumienia rodzinne. Morderca, który narażał odmawiać zeznań, prawdopodobnie stanie przed sądem doraźnym.

Zaszerzowanie urzędników skończane

Drugie przeszerzowanie w ciągu pół roku?

W większości urzędów skończono już prace nad zaszerzowaniem urzędników do nowych grup uposażeniowych i niema już najmniejszych wątpliwości, że nowa ustawa uposażeniowa wejdzie w życie z dniem 1 lutego. W ostatnich dniach urzędnicy zaczęli otrzy-

mywać już dekrety, zawiadamiające o przeniesieniu ich do danej grupy uposażeniowej. I jeśli urzędnik nie jest zadowolony z przyznanej mu grupy, to może odwołać się do wyższych instancji; — urzędnicy od IV. do VII. grupy uposażeniowej mogą odwoływać

Przed ratyfikacją paktu nieagresji z Niemcami

Z Warszawy donoszą: W kołach politycznych przewidują, że ratyfikacja polsko-niemieckiego paktu nieagresji nastąpi w bardzo szybkim czasie. Wymiana dokumentów ratyfikacyjnych ma być dokonana w Warszawie.

Polsko-niemiecki układ ubezpieczeniowy

Z Warszawy donoszą: Rokowania polsko-niemieckie, które toczyły się w Ministerstwie Opieki Społecznej w ciągu ubiegłych dni, zakończono podpisaniem układu, zmieniającego i uzupełniającego umowę polsko-niemiecką o ubezpieczeniu społecznym z dnia 11 czerwca 1931 r.

Równocześnie zawarto porozumienie co do wypłaty świadczeń z jednej strony na obszarze strony drugiej i uchwalono interpretację i techniczne warunki wykonania umowy. Poza tym uzgodniono cały szereg umów co do zagadnień ubezpieczeniowych, dotychczas nie uregulowanych umownie. Ostateczne rozstrzygnięcie innych zagadnień zwłaszcza w dziedzinie rozrachunku majątkowego nastąpi później.

Humor

ROZTARGNIONY.

Profesor: — Czy może się zobaczyć z p. doktorem X?

„Służąca: — Niestety nie. On już od pół roku leży pod ziemią.

Profesor: — A więc nie chce mu przeszkadzać, zobaczmy się kiedy indziej.

NAUKA.

— Czesiu zniknij się czy to ty nauczyłeś papugę tych wszystkich brzydkich słów?

— Nie mamuśtu, ja tylko uczyłem ją jakich słów nie powinna wymawiać.

GOSPODARSTWO.

— Maniu, jeśli jała ma być zupełnie świeża — objaśnia właścicielka folwarku swoją siostrzenicę — trzeba je trzymać w miejscu zupełnie chłodnym.

— A jak to kury robią.

W SZKOLE.

Nauczyciel: — Jak się nie będziesz uczył to będziesz pasał winie.

Uczeń Aronek: — Z przeproszeniem pana profesora — ja jestem starozakonnym.

Gdy Olga oddaliła się szybko, by się przebrać do wyjazdu, Sydonia wystąpiła przed Janusza z gniewnie błyszczącym oczyma.

— Inaczej sobie wyobrażałam twój powrót z kliniki! — rzekła głosem, w którym drżała tłumiona wściekłość. — Więc to jest twoja miłość, twoja wdzięczność?

Jak możesz narażać mnie na taki wstyd! Janusz odwrócił się od niej, skrzyżowawszy ręce na piersiach.

— Czego chcesz odemnie? Nie rozumiem cię zupełnie — rzekł, nie zmieniając pozycji. — Olga obwiniała przecież i ciebie.

Zdaje mi się więc, że i tobie powinno na tem zależeć, by prawda została wykryta.

— Prawda? — wykrzyknęła z gniewem i gorąco. — Czy z ust takiej zepsutej istoty może kiedy wyjść prawda?

Podniosła do niego błagalnie ręce.

— Oprzytomnijże, Januszu! Czyżbyś wierzył w to wszystko, o co ona mnie obwinia?

Jak możesz wyrządzać mi podobną krzywdę? Chcesz dać zadośćuczynienie twej dawnej żonie, która się wślizgnęła do willi w przebrauiu, by szpiegować i intrygować? Wierzysz jej więcej, niż mnie?

Przystąpiła do niego i położyła mu na ramionach złożone ręce.

— A listy, Januszu... te wstrętne listy, które pisała do Woleckiego... Czy tysiąc świadków zdoła zniweczyć te niezawodne dowody jej winy? Czy zupełnie już zapomniałeś, co w nich było napisane?

Ale wnet do ucha jego doszedł surowy głos Sydonji, o której zupełnie zapomniał na chwilę.

— Więc komedia zaczyna się na nowo! — rzekła szyderczo. — Była hrabina Debska wie dobrze, jak ma się zachować, by zdobyć na nowo słabe serce męskie, jak dawniej umiała zarzucać na nie swe sidła!

Z twarzy Janusza zniknęło wzruszenie. — Więc to miłość i czułość sprawiły, że mnie oszukiwałaś?

Powiedział te słowa surowo. Olga rzuciła na niego rozdzierające spojrzenie.

— Stoję przed tobą, by ci wyjaśnić wstrętne intrygi, przeciw mnie uknuta.

Tylko kilka słów, Januszu! Wystarczą one, by ci okazać, że jestem bez winy.

Nie cofnięto się przed krzywoprzysięstwem, przed najniższymi intrygami, byle nas tylko rozdzielić.

A ta kobieta — ręka jej wskazała na Sydonję — była wtajemniczona we wszystkie te wstrętne knowania!

Słowa jej brzmiały tak szczerze, ból który drżał w jej głosie, był taki prawdziwy, że Janusz po raz drugi gotów był uwierzyć jej słowom.

Ale znowu Sydonia odparowała grozący jej cios. Udała obrażoną.

— Nie darowałabym sobie, gdybym uczyniła chociaż najmniejszą próbę, by się obronić przeciw posadzeniom tej kobiety, która to dumne nazwisko, które nosiła dawniej i dzisiaj zniesławia.

Zawołaj Gustawa! On ci powie, że twa dawniejsza żona po dniu spędzonym tutaj w roli służ-

Spisek anarchistyczny w Hiszpanji

Z Madrytu donoszą, że policja wykryła anarchistyczny spisek w Saragossie. W związku z tem aresztowano 140 anarchistów. Rząd podjął energiczną akcję celem zwalczania agitacji wyrotowej, która szerzy się przede wszystkim wśród młodzieży uniwersyteckiej. W najbliższym czasie rząd wyda rozporządzenie celem uchronienia młodzieży przed akcją elementów skrajnych. Premier Leroux oświadczył, że narazie nie będą przeprowadzone nowe wybory gminne i miejskie.

Odpowiedzi Redakcji

S. M. S. W. Należy się zwrócić do PKU. w Mysłowicach.

Lokator, Mysłowice. Jeżeli jest mieszkanie przebudowane, w starym domu, to obowiązuje czynsz podstawowy z roku 1914. Jeżeli mieszkanie jest nowe, względnie przybudowane, to magistrat może żądać, ile chce.

Nr. 336 Zazdrość. Należy się zwrócić do Zakładu Ubezpieczeń w Król. Hucie.

P. S. F. z Strumienia. Jeżeli się Pan umówił za godzinne wynagrodzeniem, to muszą Panu zapłacić tyle, ile godzin Pan pracował i w takiej wysokości, w jakiej się Pan umówił. Trzeba mieć jednakowoż na to dowody. Skargę należy wniesć tam, gdzie mieszka przedsiębiorca, z którym Pan zawierał umowę.

P. K. K. z Pszowa. Za uznanie b. dziękujemy. Pierwsze numery „Siedmiu Groszy” wysłaliśmy. O nadesłanie rysunków prosimy.

„Stary Czytelnik”, Bielsko. Prosimy o nadesłanie dokładnego adresu.

„Kurator”. Trzeba zaskarżyć ojca do Sądu o płacenie alimentów.

Nr. 1902. Należy się zwrócić do Izby Rzemieślniczej.

L. S. Katowice. Szkoła pielęgniarek istnieje przy szpitalach Spółki Brackiej w Król. Hucie.

„Stary abonent” z Dąbrowki. Testament jest ważny, ale żona też coś dostanie.

Jan H. Zory. 1) Zwrócić się do Zakładu Ubezpieczeń. 2) Zwrócić się do Izby Rzemieślniczej.

Ogłoszenia

KURSY STENOGRAFJI. Towarzystwo Stenograficzne „Staszic” systemu Polińskiego w Katowicach rozpoczyna wieczorowe kursy stenografji polskiej i pisanja na maszynach, z początkiem lutego br. Informacyji udziela i zgłoszenia przyjmuje się we wtorki, środy i piątki od godz. 18—20 w Szkole Wydziałowej Żeńskiej (Szkola Gosp.) w Katowicach przy ul. Szkolnej 5. Zniżki dojazdowe.

SZANUJ swój grosz. Meble kupuj tylko we firmie „Meblanko” Katowice, Młyńska 5. Urządzenie kuchenne 7 części zł. 115. oraz najelegantsze jadalnie i sypialnie po bardzo niskich cenach. Sypialnia dębowa 350 złotych. Dostawa bezpłatna. 5022d

TANIO KOSTJUMY MASKOWE teatralne, fraki, smokingi. Dla związków bardzo tanio. Katowice, Stawowa 16, mieszkanie 8.

W cetero oczy

Kłamliwe szeptu i miłosne zaklęcia

— ZOSIA Z N. W. Droga moja p. Zosienko! Bardzo mi jest Pani żal i bardzo Pani współczuje, ale trudno. Miłość zawsze sprowadza cierpienie i saczy w serce gorzki jad piołunu.

Panno Zosienko! Czarę goryczy, którą Pani musiała wychylić, zgotowała sobie Pani sama. Nie zrobiła Pani tego jednak z premedytacją a raczej wskutek swej płochości i braku doświadczenia, dlatego też nie mogę Pani robić wymówek. Zresztą nie jest to moja rzecz. Jednakże, mimo wszystko, wina leży po stronie Pani. Zdaje mi się, że los Panią ukarał. Za ból, który Pani zadała pierwszemu narzeczonemu, odracając go od siebie, mimo jego wielkiej miłości, za niewysłowione męki jego tęsknoty, za to, że go Pani porzuciła dla innego mężczyzny, odznaczającego się większą urodą, los każe Pani teraz cierpieć i trwać w duchowej rozterce, aby Pani mogła osądzić, jak to boli.

Zachowanie się tego pierwszego męża czynny świadczyło o jego szczerzej i głębokiej miłości, jaką dla Pani żywi. Pogodzenie się jego z faktem zmiany Pani uczuć na korzyść tego drugiego i jego pragnienie Pani szczęścia, są dowodem jego szlachetności, stateczności i wyrozumienia. Jest to jego najwyższym aktem poświęcenia, tembardziej, że przecież — mimo wszystko — bardzo cierpi.

Obecna Pani sympatja jest typem wręcz odmiennym. Łudził Panią, żeby się teraz Panią bawić i robić Jej ciągle przykrości. Z tego można wnioskować, że albo Pani nie kocha, albo też miłość Pani wystawił na zbyt ciężką próbę. Zdaje mi się raczej, że Pani nie kocha. Zresztą jakiś wewnętrzny głos przepowiadał Pani rozczarowanie.

Drogie dziecko! Wierzę, że Pani „po” został jeno smutek i ból, ale przecież nie należy się oddawać rozpacz, nie należy popadać w zwątpienie. To się

wkrótce wszystko zmieni i będzie Pani bogatsza o jedno doświadczenie życiowe. Tymczasem zaś winna Pani stanowczo zebrać swe wszystkie siły i zdecydować się na stanowczy krok. Musi Pani narzeczonemu oświadczyć, że zrywa z nim wszelkie węzły. Wtedy okaże on swe właściwe oblicze. Jeżeli się tem nie przejmie, to będzie dowodem, że jednak Pani nie kocha.

W tym wypadku radziłbym Pani, drogie dziecko, bezwzględnie zwrócić się do tego pierwszego i naprawić krzywdę. Ambicja Pani nie dozna szwanku, bo nie ma upokorzenia tam, gdzie chodzi o naprawienie wyrządzonej krzywdy. On Panią tak kocha, że zrozumie i... przebaczy. Pani zaś odzyska równowagę ducha i błogi spokój, którego tak bardzo Pani potrzeba.

Wet za wet

— „NESZCZĘŚLIWA ANNA” Z KATOWIC. Kochane dziecko! Z zwięzłego, a jednak treściwego liściku Pani wnioskuję, że narzeczony musi być jeszcze bardzo naiwny; jeżeli fakt uzyskania posady przewrócił mu w głowie. Dlatego też nie powinna się Pani tem zbyt prędko przejmować, gdyż przypuszczam, że zmieni on się wkrótce. Musi się tylko oswoić z tym, bądź co bądź ważnym w jego życiu, faktem.

Drogie dziecko! Jeżeli p. E. jest za zdrowy, to jest to dowodem, że Panią kocha. W przeciwnym bowiem razie nie irytowałoby go to, że Pani przebywa w towarzystwie innych mężczyzn. Niech się więc Pani daremnie nie niepokoi. Nie zaszkodzi jednak, jeśli Pani na jego obojętność zareaguje również obojętnością. Tak sobie tylko dla eksperymentu. Zdaje mi się, że on się zacznie obawiać, aby go Pani nie porzuciła i... zmądrzeje, tembardziej, że posiada Pani te walory, na które mężczyźni przedewszystkiem zwracają uwagę: jest Pani młodą, przystojną i niebledną. Taka „gratka” niezawsze się trafi panu E.

Ir.-ski.

Jerozolima pod powłoką śnieżną.

TU WYCIĄC!

— 390 —

cej, udawała się w nocy w lekkomyślnem towarzystwie do podejrzanych lokali.

Sam Gustaw widział ją w barze „Excelsior”.

Właśnie to spotkanie stało się powodem jej zdemaskowania!

Jakkolwiek strasznem było oskarżenie, które Sydonia przed chwilą podniosła przeciw Oldze, ona nie straciła spokoju.

— Nie przeczę, że byłam w barze — potwierdziła słowa swej nieprzyjaciółki. — Nie byłam tam jednak po to, by się bawić.

Bóg wie, jak ciężką była dla mnie ta droga.

Musiałam się tam jednak udać, by się porozumieć z kobietą, która może zaświadczyć, że Leo Wolecki krzywoprzysiągł w naszym procesie!

Sydonia poczuła nagle, że kolana się pod nią uginają. Przypomniała sobie to, co jej Wolecki mówił o Lili di Rigano!

— Chodź ze mną Januszu! — prosiła Olga. —

Z tą kobietą możemy się widzieć każdej chwili.

Musisz usłyszeć z jej własnych ust, że jestem niewinna.

Ona sama widziała w Beaulieu ze swego okna, jak odrzuciłam owej nocy zalecania Woleckiego.

Sydonia na pół się odwróciła, by Janusz nie widział jej badości. Słuchała każdego słowa Olgi z zaciśniętymi ustami i z szeroko otwartymi oczami.

Teraz odwróciła się gwałtownie.

— Ty nie pójdziesz, Januszu! — syknęła, odrzucając w tył głowę. — Czy nie widzisz, że to wszystko kłamstwo?

Kim jest jej świadek? Także taka lekkomyślna kobieta z baru!

— 391 —

I ta miała udowodnić, że Wolecki jest krzywoprzysięzca?

Nie, panno Wolska — zwróciła się do samej Olgi — niema nas pani chyba za tak naiwnych, byśmy jej uwierzyli, jakkolwiek plan pani, by odzyskać z powrotem swe prawa z pomocą fałszywych świadków, jest dobrze obmyślany!

Janusz jeszcze się wahał.

Ale Olga spojrzała na niego wzrokiem wzruszającej bezsilności.

— Płatni świadkowie? — uśmiechnęła się. —

Czy mam wiele więcej niż to, co noszę na sobie? Gdzież są skarby, którymi mogłabym kupić świadków?

Wprawdzie Sydonia próbowała jeszcze podać ją w podejrzenie.

Twierdziła ona, że Olga mogła obiecać świadkowi wynagrodzenie później.

Ale próba ta nie powiodła się.

Janusz przestał się wahać.

Był on sprawiedliwym i dlatego postanowił nie potępiać Olgi ostatecznie, zanim nie wysłucha jej świadka.

Postąpił ku drzwiom i kazał, by zajechał samochodem.

Serce Olgi napętniła niewysłowiona radość. Nareszcie więc będzie miała sposobność wyjaśnić prawdę i usprawiedliwić się przed ukochanym mężem!

— Dzięki ci, dzięki, Januszu! — wyjąkała ze łzami w oczach,

Humor

KOBIETY MIĘDZY SOBĄ.

— Jak ten czas biegnie! W przyszłym miesiącu skończę dwadzieścia dwa lata!

— A ja ośmnaście!

— Ależ Julia, nie reklamuj się tak bardzo. Przecież skończysz dwadzieścia pięć lat. Wszak jesteś odemnie tylko rok młodszą!

ATAK.

— Szeregowiec Moryc, co to jest atak?

— Atak?... panie poruczniku?... Atak, mu to mniej więcej to samo, co apopleksja.

BUCHALTERJA.

— Winszuję panu panie Kohn, podobno pan bogato się ożenił.

Buchalter Kohn: — A tak, przybyły mi dwie pozycje budżetowe. Do rubryki ma: wpisałem posag, konto winien obciążyłem zato pozycją: żona.

SPORT.

CZY KONIECZNOŚĆ.

— Ach, widzę, że pan rabie drzewo. Zapewne dla zdrowia.

— Nie panie doktorze, dla pieca.

SPORT I KULTURA FIZYCZNA

Sport pływacki w Polsce

Sport pływacki w roku ub. wykazał dalszy rozwój. Związek zyskał znaczną ilość zawodników, liczba klubów jednak zmniejszyła się.

Dotychczas pozostają obszernie pola dla rozwoju sportu pływackiego, mimo dogodnych warunków. Z okręgów na pierwszym miejscu postawić należy okręg poznański, który był przykładem sprawności administracyjnej, systematycznej pracy i propagandy na prowincji.

Ogólna liczba klubów zrzeszonych w P. Z. P. zmniejszyła się z 86 (r. 1932) na 73. Najwięcej klubów ma w dalszym ciągu okręg warszawski — 20 przed poznańskim — 12, lwowskim — 9, pomorskim — 7 itd. Jedynie okręg lwowski potrafił blisko dwukrotnie powiększyć swój stan posiadania. Klubów czynnych było 45 (w r. 1932 tylko 39), procentowo wynosi to 61 proc. Liczba klubów nieczynnych zmniejszyła się z 47 w r. 1932 do 28 w roku ubiegłym. Najmniejszą żywotność wykazywały kluby w Włnie, Łodzi, Cieszymie, Lwowie i na Pomorzu.

Lista 10-ciu najlepszych klubów pływackich w Polsce układana corocznie na podstawie punktów za czynnych zawodników przedstawia się obecnie następująco: 1) A. Z. S. Warszawa, 2) Unia Poznań, 3) Legia Warszawa, 4) AZS. Poznań, 5) EKS. Katowice, 6) IKP. Siemianowice, 7) Astra Krotoszyn, 8) T. P. G. N. Nikisz, 9) Hakoah Bielsko, 10) Cracovia Kraków. Awansowały w lokatach 3 kluby: Legia z 5-go na 3-cie miejsce, EKS. z 7-go na 5-tę i Astra Krotoszyn z 9 na 7. Na 4-em miejscu zajął się AZS. Poznań, który w zeszłym roku w ogóle nie figurował na liście 10-ciu.

Liczba zawodników wzrosła prawie o 19 proc. Ogółem należy do związku 3061 zawodników, podczas gdy w roku ub. było 2581. Z ogólnej liczby członków jest 2353 mężczyzn i 708 kobiet. Niesklasyfikowani zawodnicy stanowią 51 proc. ogólnej liczby zawodników. Dwa okręgi warszawski i poznański mają same przeszło 50 proc. wszystkich zawodników, a każdy z nich jest dwu lub trzykrotnie liczniejszy od trzeciego na liście okręgu górnośląskiego.

Według danych związku, w Polsce istnieje 111 pływaliń, w tem 14 krytych. Ogółem 78 miejscowości w Polsce ma pływaliń. Na pierwszym miejscu znajduje się okręg poznański — 24 pływaliń, przed pomorskim — 19, lwowskim — 18 (razem z Podolem i Wołyniem), warszawskim — 16, łódzkim — 7, krakowskim — 5 i wileńskim — 3. Najwięcej krytych pływaliń ma Warszawa (5).

Ogółem w ub. roku odbyło się 108 imprez pływackich, w których brało udział 2649 zawodników.

Ilość zatwierdzonych rekordów pływackich wynosi 20, w tem 17 męskich, 3 kobiece, 11 indywidualnych i 9 zespołowych.

Kontakt polskiego sportu pływackiego z zagranicą był dość ożywiony, zwłaszcza z Czechosłowacją. W sprawie wznowienia mistrzostw słowiańskich uzyskano już zgodę wszystkich 3-ech uczestników. P. Z. P. stara się również o nawiazanie stosunków ze sportem sowieckim. Nawiazano również bezpośrednie stosunki ze związkiem węgierskim i szwedzkim.

Stan finansowy związku jest obecnie dość pomyślny. Nadwyżka bilansowa wynosi 4837 zł. 57 gr.

W celu rozszerzenia zasięgu idei ratowania tonącego P. Z. P. stwierdził konieczność powołania do życia centralnego towarzystwa ratowniczego z siedzibą w Warszawie. Sprawa ta będzie w najbliższym czasie zrealizowana.

II Narciarska Wędrówka Gwiaździsta

W dniach 21 — 24 lutego br. urządziła Sekcja Narciarska Polskiej YMCA „Skimka” w Krakowie, podobnie jak w roku ubiegłym, nader pomyslną i oryginalną imprezę turystyczną dla najszerszych rzesz narciarskich, zw. „Narciarską Wędrówkę Gwiaździstą”.

Do Wędrówki mogą stawać wszyscy narciarze stowarzyszeni, jak i niestowarzyszeni, zarówno kobiety, jak i mężczyźni, w drużynach, złożonych z trzech do czterech osób. Drużyny te wychodzą z punktów dowolnych i w ciągu 4 dni kierują się przez siebie obranymi trasami do Rabki. Główny nacisk wienien być położony na umiejętny dobór trasy, aby droga biegnąca szlakiem jaknajpiękniejszym pod względem turystycznym.

Raid rozgrywa się o puchar wędrowny Dr. Zbigniewa Grabowskiego; ponadto przewidziane są nagrody, oraz pamiątkowe żetony dla wszystkich uczestników Wędrówki.

W roku ubiegłym impreza ta wzbudziła ogromne zainteresowanie wśród sfer narciarskich, czego domowym był start 11 drużyn, w tem jednej z Czechosłowacji i to mimo opłakanych warunków atmosferycznych.

Ze względu na dobre warunki śnieżne,

panujące zwykle w lutym, impreza zapowiada się w roku bieżącym jaknajlepiej.

Raid „Skimki” ma na celu podniesienie poziomu turystyki narciarskiej, oraz propagandę pięknych terenów górskich. Turystyka narciarska racjonalnie zorganizowana, dostarcza jej uczestnikom niezatartych wrażeń i emocji — piękno włości w królestwie śniegu i zmieniając się jak w kalejdoskopie bogactwie krajobrazów i widoków — niema sobie równego.

Wybrana przez organizatorów Rabka jako punkt docelowy nadaje się doskonale, ze względu na swe centralne położenie, jak i pierwszorzędne tereny narciarskie.

Warto podkreślić, że w ramach Wędrówki Gwiaździstej będzie można ubiegać się indywidualnie o uzyskanie Odznaki Górskiej PZN.

Blizsze szczegóły zawarte są w Regulaminie Wędrówki, który można otrzymać w Sekretariacie „Skimki”, Kraków, Krowderska nr. 8, Tel. 124-36.

Ostateczny termin zgłoszeń upływa z dn. 15 lutego 1934 r. Zawodnicy mają zapewnione zniżki kolejowe, oraz bezpłatne kwatery na miejscu finiszu w Rabce.

Zagraniczne starty naszych narciarzy

W czasie od 31. 1. 1934 do 4. 2. 1934 r. walczyć będą nasi narciarze równocześnie na dwóch frontach. Jedną ekspedycję w składzie 3 do 4 zawodników startować będzie na mistrzostwach Węgier — w Marze. Druga ekspedycja znacznie liczeńska, a także silniejsza, wyjedzie na mistrzostwa Czechosłowacji, które odbywać się będą tego roku w pięknym mieście Słowaczynie, a mianowicie w Bańskiej Bystrzycy. Miejscowość ta dysponuje największą skocznią na terenie Republiki Czechosłowackiej.

Zadanie, przed którym stoja nasze ekspedycje, jest trudne. Wyprawa węgierska bronić ma całego szeregu zeszłorocznych sukcesów, a pomiędzy innymi tytułu Mistrza Węgier. Ze względu na równocześnie starty w Czechosłowacji, drużyna wyjeżdżająca do Węgier, będzie stosunkowo osłabiona.

Bardzo ciężkie jest także zadanie w Bańskiej Bystrzycy. Spotkać się tam mamy z najsilniejszą klasą środkowo-europejską w biegach i niemiłej dobrymi skoczkami. Przy-

puszczać jednak należy, że zawodnicy nasi wydadzą wszystko ze siebie, aby uzyskać odpowiedni wynik.

Z innych startów przewidziany jest wyjazd na zawody FIS w Solleftea (Szwecja). Ekspedycja obejmie tylko kilku najlepszych naszych „kombinatorów”, gdyż tylko w tej konkurencji mamy szansę na odpowiednie reprezentowanie barw polskiego narciarstwa.

Zawody w Solleftea będą widownią walki o prymat pomiędzy narodami Skandynawii. Narciarze środkowej Europy nie będą mogli odegrać poważniejszej roli. W takich jednak zawodach cenę się bardzo wysoko bardzo dalekie nawet miejsca. Narodził się więc europejskie liczą wtedy odrębną kolejność dla siebie.

Równocześnie z zawodami FIS w Solleftea, odbędzie się Międzynarodowy Kongres Federacji Narciarskiej, w którym weźmie udział reprezentant Polskiego Związku Narciarskiego.

Mistrzostwa Polski w siatkówce kobiecej odbędą się w Krakowie

Polski Związek Gier Sportowych wylosował już rozgrywki o mistrzostwo Polski w siatkówce kobiecej, które odbędą się w Krakowie w dniach 3 i 4 lutego br. w hali Ośrodku W. F., ul. Zwierzyniecka 26.

Program przedstawia się następująco: 3. 2. godz. 16.30: Mistrz Łodzi — AZS Wilno, sędzia p. Fabry; godz. 17.15 YMCA — Kraków — AZS Warszawa, sędzia p. Piotrowski; godz. 18: AZS Wilno — Gryf Toruń, sędzia p. Fabry; godz. 18.45 Mistrz Łodzi — YMCA Kraków, sędzia p. Piotrowski;

godz. 19.30 AZS Warszawa — Gryf Toruń, sędzia p. Pisz.

4. 2. godz. 10: AZS Wilno — AZS Warszawa, sędza p. Marona; godz. 10.45: Mistrz Łodzi — Gryf Toruń, sędzia p. Wójcicki; godz. 11.30 AZS Wilno — YMCA Kraków, sędzia p. Olszewski; godz. 12.15 AZS Warszawa — Mistrz Łodzi, sędzia p. Stefaniak; godz. 13 YMCA Kraków — Gryf Toruń, sędzia p. Kotowina.

Okręgowy Związek Łódzki nie podał dotychczas nazwy swego mistrza.

Pized lyżwiarzkimi mistrzostwami Polski

W dniach 2—4 lutego zostaną rozegrane w Warszawie lyżwiarzkie mistrzostwa Polski wspólnie z mistrzostwami państw słowiańskich.

Lista zgłoszeń do mistrzostw Polski obejmuje nazwiska: Do jazdy figurowej pań — Popowiczowa — mistrzyni Polski, Czorówna i Zdokówna ze Śląska. Do jazdy figurowej panów: Kościuk i Marmol ze Lwowa, Breslau, Sojka i Grobert ze Śląska, Iwasiewicz, Noskiewicz, Owczarek, Stanisławski z Warszawy, oraz Brewiński z Wilna. Do jazdy figurowej parami: Billorówna — Kowalski ze Lwowa, Kislerówna — Łowczyński ze Lwowa, rodzeństwo Kalusów ze Śląska i Chachlewski — Theuer z Warszawy. Do jazdy szybkiej pań: Jabłońska, Lena, Sipińska i Kałafówna z Warszawy. Do jazdy szybkiej panów: Kalbaczek, Do-

brzyński, Strzyżewski, Michalak, Tarowski, Dzieciol, Kowalski i Maerz — wszyscy z Warszawy oraz Downar — Zapolski z Wilna.

W mistrzostwach słowiańskich startować będą w jeździe szybkiej panów: Kalbaczek, Dobrzyński i Michalak. W jeździe pań — prawdopodobnie Nehringowa i Lena. Wybór zawodników do jazdy figurowej nastąpi w okresie nadchodzącego tygodnia, na zasadzie obserwacji treniugów.

Terminar 7 imprez w kraju

P. Z. L. T. zatwierdził dotychczas następujące terminy dla turniejów otwartych w Polsce. 31 maj — 3 czerwiec: mistrzostwa Pomorza, Toruń. 8 — 10 czerwiec: międzynarodowy turniej organizowany przez AZS. w Krakowie. 11 — 17 czerwiec: narodowe mistrzostwa

stwa Polski w Poznaniu. 28 czerwiec — 1 lipiec: mistrzostwo Królewskiej Hurty. 5 — 8 lipiec: międzynarodowy turniej w Cieszymie. 20 — 25 lipiec: turniej organizowany przez K. S. Stadion w Kielcach. 2 — 5 sierpień: turniej międzynarodowy, organizowany przez Bydgoski Klub Tenisowy. 2 — 5 sierpień: mistrzostwa Zachodniego Zagłębia Naftowego w Jasle. 14 — 19 sierpień: turniej międzynarodowy Lwowskiego Klubu Tenisowego. Międzynarodowy turniej organizowany przez Ł. K. L. T. w Łodzi będzie miał miejsce na tydzień przed Międzynarodowym Mistrzostwami Polski, których data nie jest jeszcze ostatecznie ustalona.

Według ostatnich wiadomości, udział w tegorocznym locie dookoła Europy, urządzanym przez Polskę zgłoszono 44 samoloty, a to Niemcy 12 maszyn, Włochy 10, Czesi i Anglicy po 8, Francja 6 maszyn. Dochodzą jeszcze samoloty polskie.

Wycieczka do Bukowiny Tatrzaskiej

1 lutego br. (czwartek) urządziła Polski Touring Klub zbiorową wycieczkę turystyczną do Bukowiny Tatrzaskiej na 3 dni, tj. do 4 l. br. włącznie, zależna od ilości zgłoszeń. Wyjazd z Katowic nastąpi 1 lutego br. o godz. 16, zaś powrót na miejsce dn. czwartego o godz. 24. Miejsca w pociągu rezerwowane.

Ze względu na znakomite tereny narciarskie i świeże opady śnieżne, należy ze sobą zabrać narty i sprzęt narciarski.

Wycieczka obejmie przejazd kolejowy tam i z powrotem, 3-dniowy pobyt, mieszkanie i pożywienie w Pensjonacie „Touring”, dojazd sankami z Poronina do Bukowiny i z powrotem.

Zgłoszenia przyjmuje i informacji udziela: Sekretariat Polskiego Touring Klubu (Katowice, ul. Stawowa 14, tel. 71) oraz Biuro Podróży „Orbis” Katowice, ul. Pocztowa 1, tel. 872) do dnia 31 stycznia br. do godz. 13.

Polska reprezentacja pięciobojska walczyć będzie w Moskwie

Jak się ze strony PZP. dowiadujemy, pierwszy mecz międzypaństwowy Polska — Rosja odbędzie się w Moskwie. Termin spotkania uzgodniony zostanie w najbliższym czasie.

Notowania giełdy w Warszawie

z dnia 29 stycznia 1934 r.
Unia złota w Londynie 132 sh 5 i pół d
Papier państwowy:

3 proc. poź budowlana 41.75 — 42.00 — 41.75, 4 proc. poź inwestycyj. zw. 107.50, 4 proc. poź. inwestycyj. srylna 112.25, 5 proc. poź. konwersyjna 56.50 — 56.75, 5 proc. poź. kolejowa 52.40, 10 proc. poź. kolejowa —, 6 proc. poź. dolarowa 63.25 — 63.00, 4 proc. poź. dolarowa 52.40, 7 proc. poź. stabilizac. 57.75 — 57.38 — 57.50 — 58.50 drobne, 7 proc. L. Z. Państw. Banku Rolnego 83.25, 8 proc. L. Z. Państw. Banku Rolnego 94.00, 7 proc. L. Z. Banku Gospod. Krajow. 83.25, 8 proc. L. Z. Banku Gospod. Krajow. 94.00, 7 proc. obligac. Banku Gosp. Kraj. 83.25, 8 proc. obligac. Banku Gosp. Kraj. 94.00, 4 i pół proc. L. Z. Ziemskie Kred. 49.88 — 49.75.

Tendencja dla pożyczek słabsza, dla listów cokolwiek mocniejsza.

Akcje:
Bank Polski 86.00 — 86.25 — 86.00, Lillpop 10.80 Ostrowiec seria B 21.80, Starachowice 10.20, Haberbusch 39.50 — 39.75, Tendencja niejednolita.

Dewizy:
Belgia 123.73 124.04 123.42, Gdańsk 172.70 173.13 172.27, Holandia 357.05 357.95 356.15, Londyn 27.85 27.99 27.71, Nowy Jork 5.55 5.58 5.52, Nowy Jork kabel 5.57 5.60 5.54, Paryż 34.90 34.99 34.81, Praga 26.25 26.31 26.19, Szwajcaria 172.15 172.58 171.72, Włochy 46.69 46.81 46.57, Sztokholm 144.00 144.70 143.30.

Waluty:
Marka niem. nieof. 210.10, dolar przyw. 5.56 i pół.

Tendencja niejednolita.
Pożyczki polskie w Nowym Jorku:
Pożyczka dolarowa 66.00, pożyczka Dilllonowska 76.50, pożyczka stabilizac. 91.25, pożyczka warszawska 57.00, pożyczka śląska 56.50.

Poznańska giełda zbożowa

z dnia 29 stycznia 1934 r.
Ceny paritetu Poznań.
Żyto 14.50—14.75, Pszenica 18—18.50, Owies je-
nity 11.75—12, Jęczmień 695—705 gr. 14.50—14.75, Jęcz-
mień browarowy 15.25—16, Maki żytnia i gat. 0—55
proc. z wonkiem 21—22.50, Maki pszenne i gat. A 20
proc. z wonkiem 32.25—35.75, Ospa żytnia przem. 10.25
—11, Rzepak zimowy 45—46, Groch Wiktoria 23—26,
Gorzycza 33—35, Mak młynski 49—54, Wyka larowa
14—15, Peluska 14—15, Makuch iniany tafe 18.50—19.50,
Srut Soja 22—22.50, Konieczna czerwona surowa 170—
200, Seradela 13—14, Ziemiak fabryczny za kg proc.
20 i pół gr., Przelot 90—110, Tymoteusz 25—30, Ralgras
młynski 44—50, Łubin młynski 6.50—7.50, Sierń, Inla-
ne 47—50, Płatki ziemniaczane 14—16, Uszczelnione
kone.

Z niedzielnich zawodów

„CRACOVIA” — KPW. (KATOWICE)

2:1 (0:0)

(J. L.) Do przerwy gra otwarta, poczem przewaga Cracovii, która jednak dopiero w ostatniej minucie gry uzyskała zwycięską bramkę z samobójczego strzału obrońcy gości. W Cracovii ponad przeciętność wybił się Mysiak i Ziżka. Bramkę uzyskał Kubiński, dla gości lewy łącznik. Sędziował dobrze p. dr. Rumpier. Publiczności mało.

K. S. BYTKÓW — K. S. „ODRA” SZARLEJ

2:1 (1:0)

Nowy trener-amator polskich narciarzy

Polski Związek Narciarski pozyskał na trenera naszych zawodników doskonałego skoczka norweskiego Pera Jonsona. Jest on członkiem klubu narciarskiego „Ready” w Oslo i specjalizuje się w skokach. Jonson przed kilku dniami przybył do Polski i po otrzymaniu wskazówek od Komisji Sportowej Polskiego Związku Narciarskiego, udał się już do Zakopanego. Niestety, z powodu niedostatecznej pokrywy śniegu na skoczni, trening narazie odbywać się nie może. Spodziewane są jednak w bliskim czasie większe opady śnieżne, tak, że Jonson będzie mógł podciągnąć najlepszą naszą klasę do reprezentacyjnego poziomu, jaki będzie potrzebny szczególnie podczas występu na zawodach FIS w Solleftea.

Po przeprowadzeniu kursu treningowego w Zakopanem — Jonson pojedzie do innych ośrodków, gdzie Komisja Sportowa zamierza zorganizować kursy i szkolenia dla zawodników prowincjonalnych.

365)

STRESZCZENIE POCZĄTKU POWIEŚCI.

Jan Tadeusz, hrabia Klimczok z Bielska pozbawiony majątku i nazwiska przez oszusta Lubara, uciekł w góry z postanowieniem, że będzie tępą złą, a bronił pokrzywdzonych. Klimczok dobrał sobie towarzyszy i utworzył z nimi bandę rozbójniczą, która swoją siedzibę miała w pobliżu malowniczej doliny Bystrej. W jakimś czasie później w ręce towarzysza Klimczoka, Markusa, wpadł książę Sułkowski, oraz Lubar. Markus przepowiada księciu straszną zemstę, to też książę traci prawie zmysły ze strachu, gdyż jest on mordercą matki Markusa Esterki.

A byłoby szaleństwem, gdybyś mnie chciał zamordować.

Śmierć moja znalazłaby mścicieli, więc moja zgruba stałaby się też twoją własną zgrubą.

Pozostaw mi życie, a przysięgam tobie, że użyję całego mojego wpływu, abyś dostał przebaczenia.

O resztę się nie troszcz. Nie będziesz potrzebował obawiać się przyszłości.

Ta podła kobieta, którą pojąłem za małżonkę, zdradziła mnie haniebnie.

Dla tego też miałem pojedynek.

Wzembrę z nią rozwód i przyjmę cię do siebie.

Podzielę się z tobą wszystkim, co posiadam. Wszystkie moje skarby będą twoją własnością!

Będziesz panem w moim pałacu!

Ja sam wstąpię do klasztoru, lub cofnę się do zapadłego jakiegoś kąta, aby żałować za grzechy.

Tylko jeden użytek zrobię z moich bogactw, zbuduję kaplicę dla Esterki i Racheli!

To powiedziawszy, umilkł.

Lecz Markus wybuchnął szyderczym śmiechem.

— Przez całe życie drwiłeś sobie z Pana Boga, a teraz sądzisz, głupcze, że Pan Bóg da się przebłagać, gdy mu zbudujesz kaplicę?

Ani moja nieszczęśliwa, zamordowana matka, ani biedna moja narzeczona nie potrzebują twojej kaplicy, ani twoich modłów.

Tak samo nie potrzebuję twoich pieniędzy.

Zniweczyłeś mi szczęście całego życia, zamordowałeś mi matkę i narzeczoną, a teraz myślisz, że możesz mi za to zapłacić?

A dalej, ty głupcze, za ułaskawienie, o jakie chcesz się dla mnie postarać, morderco, żądasz odemnie, abym darował ci życie!

Zdajesz się nie wiedzieć, że masz przed sobą zrozpaczonego człowieka.

— Zaczynamy!

Sam pierwszy przystąpił do ogniska, które tymczasem towarzysze zapalili, i rozpalil koniec swego sztyletu aż do czerwoności.

Drudzy zbójcy postąpili za jego przykładem.

Markus wyglądał groźnie, gdy stanął przed księciem i wznosił sztylet w górę.

Markus spojrzał zdziwiony na Klimczoka i opuścił ramię.

Co mi po życiu, skoro zabrałeś mi wszystko?

Pragnę umrzeć i połączyć się z moją matką i Rachelą.

Pomsta nad tobą jest jedynym węzłem, który mnie przykuwa do życia!

Książę westchnął ciężko.

— Więc dobrze, skoro nie dasz się ubłagać, zabij mnie prędko a nie męcz!

Skoro chcesz, bądź katem, a nie oprawcą!

— Czy równie postąpiłeś z nieszczęśliwą moją matką? — zapytał Markus z szyderstwem. — Czy nie męczyłeś też nieszczęśliwej mojej Racheli?

Dlaczego ma ci być lepiej od nich?

Wtedy książę nie prosił już więcej, tylko głowę zwiesił ciężko na piersi. Markus zwrócił się do zbójców.

Oczy miał dzikie, czerwone, gdy wyszukiwał miejsce, w które chciał sztylet zatopić.

Długo badał ciało księcia, którego kazał obnażyć aż do bioder.

Wreszcie znalazł odpowiednie miejsce.

Wzrok jego padł na lewe ramię księcia.

Książę jęczał i dzwonił zębami, jak w febrze, gdy Markus rozpalony ko-

niec sztyletu powoli przysuwał do owego miejsca.

Zdawało się już zbójcom, przypatrującym się ze zgrozą temu widowisku, że słyszą syczenie krwi, trzask spalonego ciała i przeraźliwy krzyk bólu księcia, gdy nagle odezwał się jakiś szelest w zaroślach.

Rozchyliły się gałęzie, między którymi zjawiała się jakaś postać, na widok której zbójcy wydali okrzyk zdumienia.

Był to Klimczok. Znać było po nim, że ledwie chwiał się na nogach.

W twarzy jego malował się wyraz niewysławionego oburzenia.

Markus spoglądał zdziwiony i mimowoli opuścił ramię. Lecz wkrótce wznosił znowu sztylet do góry.

— Dobrze, naczelniku, że przyszedłeś! Przychodzisz w samą porę i będziesz świadkiem wyroku śmierci, jaki wykonam na mordercy mej matki i narzeczonej.

Wskazał na księcia, który oczom swoim nie dowierzał i spoglądał na Klimczoka, jak gdyby w nim widział upiara.

Książę drgnął, myśląc, że Markus pchnie go sztyletem.

Lecz do tego nie doszło.

Klimczok rzucił się między księcia i Markusa. Błady śmiertelnie z dłonią wzniesioną w górę odsunął swego przyjaciela.

— Markusie — zawołał — zaklinam cię, daj spokój! Tego człowieka zabić nie możesz, ty tego uczynić nie powinienes, bo... on jest ojcem twoim!

CLXXV.

W HANIEBNEJ NIEWOLI.

Po nocy, jaką Klementyna spędziła w areszcie policyjnym, nastąpił wreszcie dzień.

(Ciąg dalszy nastąpi)

BIELIZNE DOSKONAŁA w praniu i noszeniu w wielkim wyborze po cenach bezkonkurencyjnych nabędziesz podczas

Białych tygodni

tylko w firmie

Benno Kutner

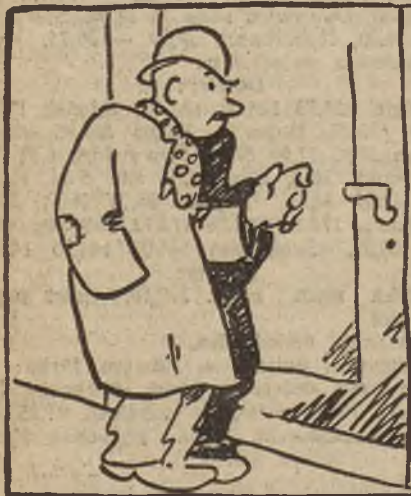
Katowice, Rynek. Początek 1 lutego. Przedprzedaż 31-go stycznia br.

Podziękowanie

Za wypłaconą nam zapomogę bezzwrotną poczuwamy się do miłego obowiązku Szanownej Spółdzielni „Wiano” serdecznie podziękować i życzymy Spółdzielni „Wiano” jaknajszyszego rozwoju w dalszych zamierzeniach. — Również oświadczamy, że będziemy się s arali, zjednywać dla „Wiana” jaknajwięcej członków. Prosimy więc przysłać nam kilka deklaracji przystąpienia, żebyśmy mogli zapisać kolegów i znaiomych którzy pragną, wstąpić do „Wiana”. Z poważaniem (—) Antoni i Aniela z Kopoczków Murasowie — Ligota 166. poczta Zabrzeg pow. Bielsko, Śląsk Cieszyński. Ligota, dnia 27. 12. 1933 r.

156.000.— złotych wypłaciła dotychczas Chrześcijańska Spółdzielnia „Wiano” w Poznaniu, ul. Sienkiewicza nr. 3 tytułem zapomóg ślubnych i pośmiertnych.

Przygody bezrobotnego Froncka

Mortus, b'eda i ubóstwo Froncka już oddawna gnębia, to też chodząc po „fechtunku” ciągle włóczy się po świecie.

W jakiejś izbie uirzał chłopca, który sobie książkę czytał i, choć siedział na „morcinku” z zimna wciął zębami zgrzytał.

Gdy jęgonność się zapytał o Fronckowy cel przybycia, ten mu smutnie odpowiedział, że niby ma środków do życia.

Gość się trochę zafrasował, lecz mu pomysł wpadł do głowy i podarował Fronckowi radioaparat lampowy.

(Ciąg dalszy nastąpi)

Miesięczna prenumerata „7 GROSZY” wynosi zł. 2,31

W kraju z przesyłką pocztową „ „ 2,31

Przy zamówieniu w urzędzie pocztowym „ „ 2,41

KONTO P.K.O. KATOWICE
Nr. 301.746

CENNIK
OGŁOSZEN

1 pole 35 x 67 mm. zł. 15
Ugl. drobne 20 gr. za słowo